

दिविचारिन् (दिवि loc. + चा०) adj. *im Himmel wandernd*; subst. *Himmelsbewohner* MBh. 5, 5354. HARIV. 16178. R. 5, 2, 14.

दिविज्ञ (दिवि loc. + ज्ञ) P. 6, 3, 15. adj. *im Himmel geboren*; subst. *Himmelsbewohner, ein Gott* BṚĀG. P. 5, 2, 6. 8, 3, 31.

दिविज्ञा (दिवि loc. + ज्ञा) adj. *am oder im Himmel geboren*: व्युषा अत्रां दिविज्ञा ऋतेन RV. 7, 75, 1. यद्मे दिविज्ञा अस्पृशुता वा 8, 43, 28.

दिविज्ञात (दिवि loc. + ज्ञात) 1) adj. dass. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Purūravas VP. 398, N. 1.

दिविन्त (3. दिव् + इत्) adj. *zum Himmel gehend*: ग्रावाणो वाचा दिविन्ता दिवित्मता RV. 10, 76, 6.

दिवित्मन्त् (3. दिव् + इत्मन्त्; vgl. इवन्) adj. *am Himmel —, zum Himmel gehend; himmlisch*: मूढो रूपे दिवित्मते RV. 4, 31, 11. मूढे नो मूढ्य बौधयोषो रूपे दिवित्मते 5, 79, 1. वाचा दिविता दिवित्मता 10, 76, 6. instr. adv. *himmelwärts*: नि नो होता वोरण्यः सदा यविष्ठ मन्मभिः । अग्ने दिवित्मता वचः 1, 26, 2.

दिविष्यन् (दिवि loc. + यन्) adj. *zum Himmel flehend*: हेतारः RV. 9, 97, 26.

दिविष्योनि (दिवि loc. + योनि) adj. *im Himmel den Ursprung habend*, von Agni RV. 10, 88, 7.

दिविर m. N. pr. eines Mannes RĀGĀ-TAR. 6, 130, 7, 111, 119. °किशोर m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a.

दिविरथ (दिवि loc. + रथ) m. N. pr. eines Sohnes des Bhumanju MBh. 1, 3714. des Dadhivāhana 12, 1796. HARIV. 1694. des Khanapāna (der wie Dadhivāhana der Grossvater Dharmaratha's ist) BṚĀG. P. 9, 23, 6. — Vgl. दिवरथ.

दिविष्यन्त (दिवि loc. + अन्त) adj. *im Himmel den Aufenthalt nehmend*: उच्छिष्टाञ्जिरे सर्वे दिवि देवा दिविष्यन्तः AV. 11, 7, 23.

दिविषद् (दिवि loc. + सद्) 1) adj. *im Himmel wohnend*: देवाः AV. 10, 9, 12. 11, 6, 12. पितरः 18, 4, 80. दिविसद् VS. 9, 2 (VS. PRĀT. 3, 82). — 2) m. *ein Himmelsbewohner, ein Gott* AK. 1, 1, 3. R. GORR. 1, 46, 14. Git. 7, 42. 9, 11. DHŪRTAS. 66, 3. 67, 20.

दिविष्टम्भं (दिवि loc. + स्तम्भ) adj. *auf den Himmel sich stützend*: र्भ AV. 19, 32, 7.

दिविष्टि (3. दिव् + इष्टि; vgl. गविष्टि) fr (das Streben zum Himmel) *Andacht, Andachtsübung, Feter* Nir. 6, 22. इमा उ वा दिविष्टि उन्ना क्व वत्ते अश्विना RV. 7, 74, 1. Sonst nur im loc. pl.: नि त्वा हेतारमृविज्ञं दधिरे दिविष्टिषु 1, 47, 7. 141, 6. 4, 9, 3. सुतः सोमो दि० 1, 86, 4. 4, 46, 1. 47, 1. 8, 65, 9. — 1, 139, 4. 8, 4, 19. 76, 3.

दिविष्ठ (दिवि loc. + स्थ) P. 8, 3, 97. adj. f. *आ im Himmel seinen Aufenthalt habend* MBh. 1, 2340. 3, 8713. 5, 7294. 13, 1769. 1812. HARIV. 2216. 4345. दिविस्थ BṚĀG. P. 4, 23, 22.

दिविसद् und दिविस्थ s. u. दिविषद् und दिविष्ठ.

दिविस्पृम् (दिवि loc. + स्पृम्) adj. P. 6, 3, 9. Vārtt. 1. 2. P. 8, 3, 110. *an den Himmel rührend, — streifend, zum Himmel dringend*: प्रुङ्गेः N. (Bopp) 12, 37. BṚĀG. P. 2, 7, 27. 3, 17, 17. Wagen der Götter RV. 4, 46, 4. 8, 5, 28. यज्ञ 1, 142, 8. 8, 90, 9. 10, 36, 6. Agni 88, 1. Aḥvin u. a. 1, 22, 2. 23, 2. Soma 9, 11, 4. द्रापिं वसन्तो यज्ञतो दिविस्पृशम् 86, 14. (वातः) दिविस्पृश्यात्पुणानि कृण्वन्तो एति पृथिव्या रूपमस्यन् 10, 168, 1. घृतप्र-

तीको बृहता दिविस्पृशा द्युमदि भाति भर्तेभ्यः शुचिः 5, 11, 1. — Vgl. दिवस्पृम्.

दिविस्पृशत् (दिवि loc. + स्पृ, partic. praes. von स्पृम्) adj. dass.: दिविस्पृशत्काय BṚĀG. P. 7, 8, 22.

दिवी f. *eine Ameisenart* (उपसिद्धिका) Hār. 110. — Vgl. उपदीका, उपदेहिका.

दिवोक्तम् m. = दिवोक्तम् 1) *Himmelsbewohner, ein Gott*. — 2) *der Vogel* KĀTAKA MED. s. 53.

दिवोत्ता (दिवि, abl. von 3. दिव्, + ता) adj. *vom Himmel stammend*: die Ushas heisst दुक्ता दिवोत्ताः RV. 6, 65, 1.

दिवोदास (दिवि, gen. von 3. दिव् + दास) m. P. 6, 2, 91. Vārtt. N. pr. verschiedener Männer P. 6, 3, 21. Vārtt. 6. 1) D. mit der Bez. Bharadvāga RV. 1, 116, 18. 6, 31, 4. Seine Freigebigkeit wird gerühmt von einem Sänger aus dem genannten Geschlecht: दिवोदासादतिथिगवस्य राधः शाम्बरं वसु प्रत्यग्रभीष्म 47, 22. 23. hat den Bharadvāga zum Puruhita PAŪKĀV. Br. 15, 3, 7. Für ihn zerstört Indra (oder die Aḥvin) die Burgen des Čambara, auch andere Götter erweisen ihm besondere Hülfe. RV. 1, 112, 14. 116, 18. 119, 4. 2, 19, 6. 4, 26, 3. 30, 20. 6, 16, 5. 19. 26, 5. 31, 4. 43, 1. 9, 61, 2. er gilt für einen Sohn des Vadhrjaçva 6, 61, 4. Als Vater finden wir später Badhrasva, Badhrjāçva, Bahvaçva, Bandhjāçva, Pañkāçva und Mudgala Bhārmja genannt; als Sohn Mitraju und Mitraju HARIV. 1784. fgg. VP. 454. BṚĀG. P. 9, 21, 34. 22, 1. — 2) der Vater des Sudās RV. 7, 18, 28. — 3) Divodāsa Dhanvantari, König von Kāçi TRIK. 2, 7, 21. Suça. 1, 1, 7. 2, 361, 3. Divodāsa ein Sohn des Sudeva, Grosssohn des Harjaçva (vgl. Vadhrjaçva u. 1.) und Vater Pratardana's MBh. 13, 1949. fgg. Bhaimaseni 3, 3959. fgg. KĀTH. 7, 1. 8 in Ind. St. 3, 460. 472. ein Sohn Bhitmaratha's, Grosssohn Ketumant's, Urgrosssohn Dhanvantari's und Vater Pratardana's HARIV. 1541. fgg. 1736. fgg. VP. 407. BṚĀG. P. 9, 17, 5. — MBh. 2, 322. = रिपुत्रय SKANDA-P. in Verz. d. Oxf. H. 70, a, 22. fgg. दिवोदासेश्च n. Bez. eines Liṅga ebend. 71, a, 19. — Die Divodāsa preisen Indra in einem Liede des Parukkhēpa RV. 1, 130, 10. — Vgl. दिवोदासि.

दिवोड्डू (दिवि, abl. + ड्डू) adj. *vom Himmel milchend* v. l. des SV. I, 6, 2, 4, 4.

दिवोद्भव (दिव् + उद्भव) 1) adj. *himmlischen Ursprungs*. — 2) f. *आ Kardamomen* ČABDĀRTHAKALPATARU im ČKDR.

दिवोर्हृत् (दिवि, abl. + र्हृत्) adj. *vom Himmel leuchtend* RV. 3, 7, 5.

दिवोत्का (दिव् + उत्का) f. *Meteor*: सधूमा न्यपतत्सार्चिदिवोत्का नभसश्च्युता MBh. 1, 4416; vgl. दिव्योत्का R. 4, 19, 31.

दिवोक्तम् (दिव् + ओक्तम्) m. 1) *Himmelsbewohner, ein Gott* AK. 1, 1, 4, 2. H. an. 3, 749. MED. s. 53. M. 11, 242. JĀG. 1, 46. N. 2, 29. INDR. 5, 29. SUND. 2, 25. ARG. 2, 2. RAGH. 3, 19. 47. ÇĀK. 164. 97, 10. 109, 3. MĀRK. P. 17, 11. — 2) *Cuculus melanoleucus* (s. चातक) AK. 3, 4, 30, 228. H. an. MED. — Nach ČKDR. und Lois. zu AK. auch *Antilope* und *Biene*; nach Svāmin bei Wils. auch *Elephant*. Im AK. wird दिवोक्तम् durch सारंग erklärt, welches auch die *Antilope* und den *Elephanten* bezeichnet; unter den Namen für *Biene* erscheint auch सर्घा, welches dem सारंग